

Tämän vuoden alusta Lakimies-aikakauskirja on ollut avoimesti kaikkien luettavissa Tieteellisten seurain valtuuskunnan ylläpitämässä Journal-fi-palvelussa. Päätöksen taustoista ja merkityksestä voi lukea tarkemmin Helsingin yliopiston Think Open -blogista, jossa aiheesta on syyskuussa 2023 julkaistu pidempi kirjoitus.¹

Avoimen julkaisemisen systemaattinen edistäminen on herättänyt tiedeyhteisössä positiivista huomiota, vaikka Lakimiestä lukevalle juristikunnalle muutos on voinut vaikuttaa etäisemmältä. Moni on jo aiempina vuosina päässyt lukemaan aikakauskirjan sähköisen version Edilex-lakitietopalvelussa, jonka arkistoista löytyy Lakimieheissä julkaistuja kirjoituksia vuodesta 1996 alkaen. Palvelu on maksullinen, mutta monet pääsevät palveluun esimerkiksi työnantajan kustantamana. Lisäksi monille tärkein versio on edelleenkin paperimuotoinen Lakimies kotiin kannettuna.

Avoimuuden edistämisellä on myös sellaisia hyötyjä, jotka jäävät helposti taka-alalle. Ensinnäkin moni kirjoittaja haluaa jo periaatteellisista syistä julkaista kirjoituksensa avoimeen julkaisemiseen sitoutuneessa tiedejulkaisussa. Niinpä siirtyminen avoimeen julkaisemiseen turvaa sen, että Lakimieheen tarjotaan myös tulevaisuudessa laadukkaita käsikirjoituksia. Toiseksi avoin julkaiseminen on lisännyt Lakimies-aikakauskirjan näkyvyyttä juristikunnan ulkopuolella, jossa Edilex-lakitietopalvelun käyttö tai aikakauskirjan painetun version lukeminen on ollut perinteisesti vähäisempää. Esimerkiksi tässä numerossa julkaistava Marlon Moilasan artikkeli sosiaalihuollon asiakkaan suostumuksen väärinkäytöstä on oikeustieteellisesti tärkeä puheenvuoro, mutta sitä voidaan suositella myös kaikille niille, jotka tekevät työtä haavoittuvassa asemassa olevien sosiaalihuollon asiakasryhmien parissa tai ovat muutoin kiinnostuneet aiheesta.

Muissa tämän numeron artikkeleissa käsitellään lapsen vangitsemiskynnystä esitutkinnassa, rikostuomioiden avoimeen julkaisemiseen liittyviä haasteita sekä de lege ferenda -tutkimuksen merkitystä prosessi- ja insolvenssioikeudessa. Tälläkin kertaa artikkelit ovat tieteellisten ansioidensa lisäksi yhteiskunnallisesti merkittäviä. Artikkeleita yhdistävä tekijä on myös kriittinen tutkimusote, joka on ensiarvoisen tärkeää kehitettäessä tutkimusperusteisesti entistä vahvempaa suomalaista oikeusvaltiota.

Vertaisarvioitujen artikkelien lisäksi numero sisältää lektion sekä siihen liittyvän vastaväittäjän lausunnon, oikeustapauskommentin sekä kaksi kirja-arvostelua. Kirjoitukset tarjoavat muun ohella erinomaisen keinon kartuttua ja syventää oikeudellista yleissivistystä.

Tatu Hyttinen
päätoimittaja

1. <https://blogs.helsinki.fi/thinkopen/lakimies-aikakauskirja/>